Çeşme Belediyesi, denizin doldurulması ile elde edilen bir alanın imar durumunun düzenlenmesi amacı ile, 3086 sayılı Kıyı Kanununun 6. ve 7. maddelerine uygun olarak nazım ve uygulama imar planlarını hazırlamış ve bunlar, Bayındırlık ve İskân Bakanlığının da onayı ile yürürlüğe girmiştir.

Daha sonra, sahil şeridinden, denizin doldurulduğu alanın bitişiğindeki tesislerde çeşitli bilimsel çalışmalar yapan Ege Üniversitesi, hem bu etkinliklerinin geliştirilmesi, hem de öğrencilerine dinlenme ve su sporları olanakları sağlanması amacı ile, bu alanın kendilerine tahsis edilmesi için yetkili makamlara başvurmuştur. Tahsis işlemi üzerine, Üniversite, bu kez inşaat izni için Çeşme Belediyesine başvurmuş ve istediği ruhsat 2.4.1986 tarihinde verilmiştir.

Öte yandan, Anayasa Mahkemesi, 10.7.1986 tarihli Resmî Gazetede yayınlanan bir kararı ile, 3086 sayılı Kıyı Kanununu iptal etmiş ve bu kararın altı ay sonra yürürlüğe girmesini hükme bağlamıştır.

İnşaata Anayasa Mahkemesi kararının yayınlanmasından sonra, 15.8.1986 tarihinde başlayan Ege Üniversitesine verilen ruhsat, "bu durumda kıyılarda özel yapılaşmanın mümkün olamayacağı" gerekçe gösterilerek, Çeşme Belediyesinin 15.1.1987 tarihli kararı ile iptal edilmiş ve bir hafta sonra da inşaat mühürlenmiştir.

Bu arada, aynı sahil şeridindeki (K) Köyü İhtiyar Kurulu, köyün değişen nüfusu ve buna bağlı olarak gelişen sosyal durumu ve gereksinimleri karşısında, köy merkezine uzak olan (A)'nın sahildeki 10.000 metrekarelik meyva bahçesinin, bir köşesinde Atatürk büstü bulunan park olarak kullanılması ve buraya bir de köy odası yapılması amacı ile kamulaştırılmasına, usulüne uygun olarak karar vermiştir.

İLGİLİ MEVZUAT:

Kıyı Kanunu (no. 3086)

Madde 6: Kıyıda... deniz(lerin)... kamu yararına kullanımını kolaylaştırmak veya kıyıyı korumak amacına yönelik olan yapı ve tesisler, faaliyetlerinin özellikleri gereği tersane, fabrika, santral, su ürünlerine dayalı sanayi tesisleri, gemi sökme yeri ve sair kıyıda yapılması zorunlu tesisler ile eğitim ve spor veya turizm amaçlı tesisler yapılabilir.

Madde 7: ... (D)eniz(den)... (d)oldurma... işlemleri yürürlükteki mevzuat

Scanned by CamScanner

hükümlerine göre yapılır. Bu yerler için yapılacak planlar hakkında İmar Kanunu hükümleri uygulanır. Ancak, bu planlar Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından tasdik edilir.

Köy Kanunu (no. 442)

Madde 12: Köye ait işler ikiye ayrılır:

1- Mecburi olan işler; 2- Köylünün isteğine bağlı işler

Madde 13: Köylünün mecburi işleri şunlardır:

...

10- Her köyün bir başından öbür başına kadar çaprazlama iki yol yapmak (bu yollar köy meydanından geçecektir.7

11- Köyün büyüklüğüne göre orta yerinde ve mümkün olamazsa kenarında bir meydan açmak;

12- Köy meydanının bir tarafında ihtiyar meclisinin toplanıp köyün işlerini görüşmeleri için bir köy odası yapmak;

13- Köy, yol üzerinde uğrak ve konuk ise köy odası yanında ocaklı ve ahırlı bir konuk odası yapmak;

,,,

SORULAR:

1- Bakanlık, Belediye ve Üniversitenin Türk İdare Teşkilâtı içindeki konumları ve aralarında, olayda söz konusu ilişki hakkında bilgi veriniz.

2- Olayda köyün yürüttüğü faaliyetin niteliği ve buna egemen olan ilkeler hakkında bilgi veriniz; kamulaştırma ile ilişkisini açıklayınız.

3- Olaydaki kamuya ilişkin malları belirleyiniz. Nitelikleri ve hukukî rejimlerini ayrı ayrı açıklayınız.

4- Çeşme Kaymakamı ile Belediye Başkanının, kamu görevlisi olarak hukukî statüleri ile göreve gelişleri ve görevlerinin sona erişi hakkında bilgi veriniz.

5- Denizin doldurulması sureti ile elde edilen alanın Üniversiteye tahsis edilmesi mümkün müdür? İlgili mevzuata (Kıyı Kanunu) göre tartışıp açıklayınız.

6- İnşaat ruhsatının iptal edilmesi işleminin geçerli olup olmadığını, Anayasa Mahkemesi kararının yürürlüğe giriş tarihini de göz önünde bulundurarak tartışınız.

Scanned by CamScanner

7- Ege Üniversitesi, inşaat ruhsatının iptal edilmeis üzerine, uğradığı zararların giderilmesi konusunda, hangi usulleri izleyerek, hangi süre içinde, kimi hasım göstererek, hagni yargı yerinde ne tür bir dava açabilir?

8- Bir önceki soruda açılan davanın dayandırılabileceği hukuksal esas nedir? Yargı yerinin kararı ne yönde olmalıdır?

9- (A), kamulaştırma işleminin iptali ve bedelin arttırımı için hangi yargı yerlerinde, ne süre içinde, hangi davaları açmalı ve neler talep etmelidir?

10- Kamulaştırma işleminin unsurlarını, park yapılması, (A)'nın meyva bahçesinin seçilmesi ve bunun tamamının kamulaştırılması açılarından tartışınız.

(Olay, Anayasa Mahkemesinin E: 1985/1, K: 1986/4, Danıştay Birinci Dairesinin E: 1991/211, K: 1991/289, Bursa İdare Mahkemesinin E: 1985/588 K: 1986/481 ve Danıştay Altıncı Dairesinin E: 1986/1326 K: 1987/534 sayılı kararından esinlenilerek hazırlanmıştır. Anılan kararlar Danıştay Dergisi, s. 68-69, s. 441 ve s. 84-85, s. 24'te yayınlanmıştır.)

Scanned by CamScanner

Doğum sancıları başlayan bayan (B)'yi, eşi (E), gece saat 22.30'da, köyden ilçe Devlet Hastahanesine getirmiştir. Bu sırada hastahanede bulunmayan kadın doğum doktoru (D), nöbetçi doktor tarafından, bulunduğu yazlık sinemadan derhal çağrılmış ise de, (D), hastahaneye film bittikten sonra saat 22.30'da gelmiştir.

Scanned by CamScanner

Hastayı muayene eden (D), (B)nin normal doğum yapacağı teşhisiyle herhangi bir müdahalede bulunmadan beklemeyi kararlaştırmıştır.

Önce saat 01.30, sonra 3.30 sularında hastadaki bir takım belirtiler. (B) ve (E) ile yaptığı konuşmalar üzerine doğumun hastahane olanaklarıyla başarılı olamayacağından endişelenen (D), (B) nin derhal İl Devlet Hastahanesine sevkine karar vermiştir. Hastahanenin ambülansıyla yola çıkılmış, ancak aracın hareketinden az sonra farlarının arızalanması yüzünden ilçeye geri alınmış, bir taksi ile sabah saat 05.00'de il hastahanesine ulaşılmıştır.

Cerrahî müdahale için (B) hemen ameliyata alınmış, fakat gerekli serum dolapta kilitli olduğu için, nöbetçi doktor (N), (E) ye dışardan serum almasını söylemiştir. Nöbetçi eczaneleri dolaşan (E), bir saat sonra serum bulamadan dönünce, (N) bu kez dolabı kırdırıp serumu kullanmış ve ameliyatı yapmıştır. ... Ancak, ameliyat sonucunda fazla kan kaybından ötürü anne ve çocuk kurtarılamayarak ölmüştür.

(E)nin müracaatı üzerine yapılan idarî soruşturmaya ait dosyadan, ambülanstaki arızanın, gerekli bakımların zamanında yapılmamasından; ölümün ise (B) ye cerrahî müdahalede çok geç kalınmasından ileri geldiği ve ilçe hastahanesinin bu tür müdahaleler için gerekli gereçlere sahip olmadığı anlaşılmaktadır.

SORULAR

Aşağıdaki soruları GEREKÇELİ olarak cevaplandırınız.

I. Olayda, idare'nin hangi faaliyeti söz konusudur ve bunu hangi İdare ne usulle yürütmektedir?

II. Olayda, (E) ne gibi idarî ve yargısal müracaatlarda bulunmalı ve neler talep etmelidir? Bunların usulü, süresi ve mercii ne olmalıdır?

III. İkinci sorudaki müracaatlarında (E)nin taleplerini dayandırabileceği maddî ve hukukî sebepleri ayrıntılı biçimde ele alıp açıklayınız. Bunlara göre (E) iddia ve taleplerinde haklı mıdır?

IV. Olaydaki faaliyetin görevlisi İdare, ölüm sonuçlarından (E) ye karşı sorumlu tutulması halinde, kime ya da kimlere karşı, hangi maddî ve hukukî sebeplerle, ne gibi hukukî yollara başvurabilir? Ayrıntılı olarak inceleyiniz.

V. İkinci sorudaki yargı yerinin, (E) nin müracaatını "görev" noktasından reddetmesi halinde, (E) ne şekilde hareket etmelidir? Bu hareketi sonunda da aynı sonuçla karşılaştığı takdirde, çözüm nedir? Açıklayınız.

Scanned by CamScanner